

འཕེལ་ཁྱོམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོད་བཞུགས་སྡོད་ཀྱི་ཆེན་མཆོག་གི་ བྱ་གཞག

བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

གྲུང་ལྷ་མི་དཔངས་ཁྱི་མཁུན་གྲུང་ཁབ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་གྲུང་ལྷ་མི་དཔངས་ཁྱི་

རྟེན་འབྱུང་དཔེ་དེས།

འཕེལ་བྱས་ཐུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཚན་རྩལ་བྱ་གཞག

བོད་ལྗངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟན་ཁང་།

图书在版编目(C I P)数据

快速发展的西藏科技事业:藏文/西藏自治区科学技术
厅编;巴桑旺庆译. -拉萨:西藏人民出版社,2009.8

ISBN 978 - 7 - 223 - 02711 - 3

I. 快… II. …①西…②巴… III. 科学研究事业 - 成就 -
西藏 - 藏语 IV. G322.775

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009)第 124538 号

快速发展的西藏科技事业

编 著 西藏自治区科学技术厅
翻 译 者 巴桑旺庆 顿珠
责任编辑 顿珠平措
封面设计 格桑罗布
出版发行 西藏人民出版社(拉萨市林廓北路 20 号)
印 刷 西藏山水印务技术有限公司
开 本 850 × 1168 1/32
印 张 4
字 数 80 千
版 次 2009 年 8 月第 1 版
印 次 2009 年 8 月第 1 次印刷
印 数 01 - 1,000 *
书 号 ISBN978 - 7 - 223 - 02711 - 3
定 价 12.00 元

版权所有 翻印必究

འཕེལ་རྒྱས་ལྟུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཚན་རྩལ་བྱ་གཞག

ཚུམ་ཐྱིག་པ།	བོད་རང་སྤྱོད་སྡེ་ཚོགས་འགོ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚུལ་ཐིང་།
ཡིག་ཐུང་པ།	པ་སངས་དབང་ཚེ། རོན་གྲུབ།
ཚུམ་ཐྱིག་འགན་འཁུར་པ།	རོན་གྲུབ་ལུན་ཚོགས།
མཐུན་ཤོག་འཆར་འགྲན་པ།	སྐལ་བཟང་ནོར་བུ།
དཔེ་ཚུན་ཚན་པ།	བོད་སྡེ་ཚོགས་མི་དམངས་དཔེ་ཚུན་ཁང་། (ལྷ་ས་གྲོང་སྐོར་གྱི་ལམ་སློལ་ལ་20པ)
པར་འདེབས་ཚན་པ།	བོད་སྡེ་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལྟུང་བའི་ཚུལ་ཐིང་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི།
དྲིལ་ཚད།	850 × 1168 1/32
པར་ཤོག	4
ཡིག་གྲངས།	ཁྱི8
པར་གཞི།	2009ལོའི་ཁྱི8པར་པར་གཞི1བསྒྲིགས།
པར་ཐངས།	2009ལོའི་ཁྱི8པར་པར་ཐངས་1བཟླ།
པར་གྲངས།	01 - 1,000 *
དཔེ་དྲིལ་ལང་གྲངས།	ISBN978 - 7 - 223 - 02711 - 3
རིན་ཀང་སྒོར།	12.00

པར་གཞི་སྒྲིག་པ་བཅས་ཡིན་པས་འདྲ་བཅས་པར་འདེབས་མི་ཚོག

བོད་ལྗོངས་དང་རབས་ཞིང་ལས་དཔེ་སྟན་ལུམ་ར།

བོད་ལྗོངས་པད་ཁའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་སྟན་འབབ་མཐོ་བའི་
འདེབས་གསའི་དཔེ་སྟན་ཞིང་ར།

བདམས་གསེབ་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ལ།

ནས་ཀྱི་རིགས་གསར་པ་ཉི་མ་ལ་ཡ་ཨང་༡༩ལོ་ཐོན་འབབ་
མཐོ་བའི་འདེབས་གསེབ་བྱས་པ།

ཞིང་ལས་གྲུབ་འབྲས་སློ་སྒྱར་མ་དངུལ་གྱི་ནམ་གངས་ཐུན་
 ཏུང་ཨང་པའི་དཔེ་སྟོན་ཞིང་ར།

ཁུ་ལུ་དཀར་པོའི་ར།

ཀྲུལ་མེ་རྫོང་གི་ཀྲུང་བཟང་ལེགས་སྦྱར་ལུག

འབྲི་གཡག་འདེབས་གསའི་ཕྱགས་བསྐྱུས་ལག་ཅུལ་བཀོལ་
སྤྱང་དཔེ་སྦྱོར་རྟེན་གཞི།

ཉི་འོད་ལྷན་པའི་རྩ་བ་སྤངས་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་བཀོལ་སྤྱད།

རྒྱ་འོད་མཉམ་གསལ་གྱི་ལྷན་ཁུངས་གསར་པ།

སྒྲིག་པ་ལས་སྒོན་བྱེད་པ།

ཆུ་ཤུར་རྫོང་སྲུང་སྐྱོབ་ས་ཆའི་ཤི་ཀྱ་འདེབས་གསའི་ལག་

སྒྲིལ་རྒྱུན་ཁོད་སྒྲུབ་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་དང་
གསར་སྒྲིལ་བྱེད་པ།

ཁོད་སྐྱེད་སྒྲིལ་སྒྲུབ་དེང་རབས་སྐྱེད་པའི་བྱེ་སྒྲིལ་
དང་སྐྱེན་ཐུམ།

སྣ་མེས་ཀྱི་ར་མཉེ།

ཨེ་མ་སྒང་གི་བྱང་ཆས་ལྷན་པའི་ཞག་ཁྱག

དཀར་ཆག

བོད་ཀྱི་ཚན་ཅུལ་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ། (1)

ཚན་ཅུལ་སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་དང་ཚན་ཅུལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་
མངོན་གསལ་དོན་པ།..... (32)

ཚན་ཅུལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་འདྲེན་བྱེད་དངོས་པོ་བྱས་ཏེ་“ ཐོན་ལས་དང་པོའི་
གནས་ཚད་འཕར་རྒྱར་” སྐུལ་འདེད་གང་ལེགས་ཐེབས་པ།..... (48)

ལུས་ཁྱུངས་གསར་སྐེལ་བཀོལ་སྤྱད་ལ་ཡར་རྒྱས་ཅུང་ཆེན་པོ་བྱུང་བ། (72)

བོད་མྱེངས་སྐྱེད་དངོས་ཚན་ཅུལ་ཞིབ་འཇུག་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ།..... (101)

རང་མྱེངས་ཚན་ཅུལ་བྱ་གཞག་གི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཐབས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་
མཁོ་འདོན་བྱས་ནས་ཚན་ཅུལ་ཆའཕྲིན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལུས་ལྷགས་དང་ཚུ་ཚད་
གོང་མཐོར་གཏོང་དགོས། (112)

བོད་ཀྱི་ཚན་ཅུལ་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་ ཕྱིན་པའི་གྲུབ་འབྲས་གཙུག་པོ།

བོད་ནི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ཚུན་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་དུ་
 དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་བྱས་ནས་ལོ་50ལྷོད་པའི་རིང་། ཏང་གྲུབ་
 དབྱེད་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ཁབ་ཀྱི་བྱམས་བཅའི་ཐུགས་ཁུར་དང་རང་རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལྡན་ཏང་གྲུབ་དང་མི་དམངས་སྤྱི་གཞུང་གི་ཡང་དག་པའི་འགོ་ཁྲིད་འོག་
 བོད་ཀྱི་ཚན་ཅུལ་བྱ་གཞག་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཐུན་པོ་བྱུང་ནས་གྲུབ་འབྲས་གཞུག་དུ་
 ཟུང་བ་ཐོབ་ཡོད། 2007ལོར་ཚན་ཅུལ་གྱིས་ནིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
 ལེགས་སྐྱོས་འབྲུལ་ཚད་དེ་བརྒྱ་ཆ36ཟིན་ཡོད་པ་དང་། ཚན་ཅུལ་གྱིས་དཔལ་
 འབྱོར་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ལེགས་སྐྱོས་འབྲུལ་ཚད་དེ་བརྒྱ་ཆ29ཟིན་ཡོད་པ་
 རེད། བོད་རྒྱུངས་ཀྱི་ཚན་ཅུལ་བྱ་གཞག་དེ་ལྟ་བུར་གྱི་ཐོན་མཆོམས་གསར་པའི་
 རྒྱུ་དུ་མཆོང་རྒྱུད་གསར་པ་མངོན་གྱུར་བྱུང་བ་དང་། བོད་རྒྱུངས་ཀྱི་དཔལ་
 འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཚད་དུ་གཡུ་ཆའི་འདེགས་རྒྱུར་གྱི་ལུས་པ་
 འདོན་སྤེལ་བྱས་ཡོད།

(གཙོག) ཚན་ཅུལ་མ་ལག་གི་འཆུགས་སྐྱོན་སྐྱོན་ཆད་མེད་པར་
 འབྲས་ཆང་དུ་སྤྱོད་བཞག།

ཚན་ཅུལ་དོ་དམ་ལས་དོན་ལ་ཐུགས་སྒྲོན་ཐེབས་པ། བོད་ལ་ནི་བས་

བཅིངས་འགྲོལ་མ་བཏང་གོང་ཚེ་ཆལ་དོ་དམ་གྱི་ཚན་ཁག་གཅིག་ཀྱང་མེད།
 ཞིབས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་བའི་རྗེས། ༡༨་ཀྱང་དབྱང་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་
 རྒྱལ་ཁབ་གིས་ཚན་ཆལ་མི་སྣ་འཐོར་ཆེན་བོད་དུ་བཏང་ནས་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་བྱ་
 གཞག་སྣ་ཚོགས་ནང་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་དང་གྱི་ཚོགས་འཛུགས་
 སྐྱོན་ཁྲོད་གྱི་ཚན་ཆལ་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད། 1974ལོའི་ཟླ3པར།
 བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་ཚན་རིག་ལག་ཆལ་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁབ་གསར་འཛུགས་བྱས་
 པ་དང་། ཚན་ཆལ་ལས་དོན་ལ་གཅིག་གྱུར་བཞོད་འདོམས་དང་སྒྲུགས་བསྐྱུས་
 དོ་དམ་བྱས་ཤིང་། ས་གནས་(གྲོང་ཁྱེར་) རིམ་པའི་ཚན་ཆལ་དོ་དམ་ལས་
 བྱངས་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱོན་པ་དང་འཐུས་སྒྲོ་ཚང་དུ་བཏང་ཡོད། དེ་དང་དུས་
 མཚུངས་ཞིང་འབྲེག་ལས་དང་། བཟོ་ལས། འགྲིམ་འགྲུལ། འཕྲོད་བརྟེན།
 ས་གཤིས་གཏོར་ཁ་སྐོས་པའི་སྤེལ་གྱི་ཡང་ཚན་ཆལ་དོ་དམ་བྱུང་བཅུགས་
 ཡོད། 2008ལོའི་ལོ་མཇུག་བར་བོད་ཁྲུང་ས་གྱི་ཚྗང་53(གྲོང་ཁྱེར། རྒྱལ་)
 ལ་ཚན་ཆལ་དོ་དམ་སྤེལ་གྱི་བཅུགས་ཡོད། ཚྗང་(གྲོང་ཁྱེར། རྒྱལ་)ལག་ལ་
 ཚན་ཆལ་གྱི་ཚྗང་དཔོན་(གྲོང་ཁྱེར། རྒྱལ་)གཞིན་པ་དང་ཚན་ཆལ་གྱི་ཤང་
 ཀྱང་(གྲོང་བརྒྱལ་)གཞིན་པ་བསྐོས་བཞག་བྱས་ཡོད་པས། བོད་ཁྲུང་ས་གྱི་ཚན་
 ཆལ་ལས་དོན་དེ་རིམ་བཞིན་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་དོ་དམ་གྱི་ལམ་བུར་སྐྱོད་འགོ་
 ཚུགས་ཡོད།

ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞིབ་ཞུགས་ཁྲུང་ཆད་མེད་
 པར་འཐུས་སྒྲོ་ཚང་དུ་སྐོང་ཡོད། 1952ལོའི་ཟླ7ཚེས་1ཉིན། བོད་ཁྲུང་ས་གྱི་
 ཚན་ཆལ་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་བྱུངས་ཡང་དང་པོ་སྤེལ་སྤེལ་ལོ་ “བདུན་གཅིག་
 ཞིང་ལས་ཚོད་ལྟའི་ར་བ་” བཅུགས་པ་དང་། 1978ལོར་བོད་ཁྲུང་ས་ལ་རྒྱལ་
 ཁབ་ལ་དབང་བའི་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལས་བྱུངས་ཁྱོད་བརྒྱུ་མས་18ཡོད་པ་

